Các ứng dụng kỹ thuật của trí tuệ nhân tạo 26 (2013) 1291-1300

Danh sách nôi dụng có sẵn tại SciVerse ScienceDirect

Ứng dụng kỹ thuật của trí tuệ nhân tạo

trang chủ tạp chí: www.elsevier.com/locate/engappai

Tối ư u hóa đa mục tiêu sử dụng thuật toán tối ư u hóa dạy-học

Phùng Trâu a,b, Lôi Vư ơng Một , Xinhong Hei M, Debao Chen B, Bân vư ơng Một ,

thông tin bài viết

Lịch sử bài viết: Nhận ngày 8 tháng 5 năm 2012 Nhận được ở dạng sửa đối 30 Tháng mư ởi 2012 Chấp nhận ngày 12 tháng 11 năm 2012 Có sẵn trực tuyển ngày 21 tháng 12 năm 2012

từ khóa: Tối ư u hóa dựa trên dạy-học Tối ư u hóa đa mục tiêu sắp xếp không thống trị khoảng cách động đức trừu tư ợng

Hai mục tiêu chính trong tối ư u hóa đa mục tiêu là thu được một tập hợp các giải pháp không bị chi phối càng gần với mặt trận Pareto thực (PF) càng tốt và duy trì một giải pháp được phân phối tốt dọc theo mặt trận Pareto. Trong bài báo này, chúng tôi để xuất thuật toán tối ư u hóa đạy-học (TLBO) cho bài toán tối ư u đa mục tiêu (MOPs). Trong thuật toán của chúng tôi, chúng tôi áp dụng khái niệm sắp xếp không thống trị và cơ chế tính toán khoảng cách đông đúc. Giáo viên của ngư ởi học được chọn trong số các giải pháp không thống trị hiện tại có giá trị khoảng cách đông đúc cao nhất và trọng tâm của các giải pháp không trị từ kho lư u trữ hiện tại được chọn làm Giá trị trung bình của ngư ởi học.

Hiệu năng của thuật toán đề xuất đư ợc khảo sát trên tập hợp một số bài toán chuẩn và các bài toán ứng dụng thực tế, kết quả cho thấy thuật toán đề xuất là một phư ơng pháp thách thức đối với các thuật toán đa mục tiêu.

& 2012 Elsevier Ltd. Mọi quyền được bảo lưu.

1. Giới thiệu

Trong nhiều trư ờng hợp, hầu hết các vấn đề thiết kế kỹ thuật, chẳng hạn như quyết định đầu tư , lập trình thành phố, quản lý chư ơng trình, thời gian biểu của trư ờng đại học, thiết kế hệ thống điều khiển, các mục tiêu thể hiện một số mức độ xung đột giữa chúng trong tự nhiên. Điều đó có nghĩa là, một mục tiêu không thể đư ơc cải thiên mà không làm suy giảm ít nhất một mục tiêu khác. Những vấn đề này đư ơc gọi là vấn đề tối ư u hóa đa mục tiêu (MOPs), trong đó có một số giải pháp tối ư u đư ợc gọi là giải pháp tối ư u Pareto (Deb, 2001). Do đó, tối ư u hóa đa mục tiêu cũ ng khác với tối ư u hóa đơn mục tiêu ở chỗ tối ư u hóa đơn mục tiêu bao gồm hai nhiệm vụ khác nhau để giải quyết vấn đề: nhiệm vụ tìm kiếm có mục tiệu là tìm giải pháp tối ưu Pareto và nhiệm vụ ra quyết định trong đó giải pháp ưu tiên đư dc chon từ tập hợp các giải pháp tối ư u Pareto. Nói cách khác, hai nhiệm vụ chính trong tối ư u hóa đa mục tiêu là thu đư ợc một tập hợp các giải pháp không bị chi phối càng gần với mặt trận Pareto thực (PF) càng tốt và duy trì một giải pháp đư ợc phân phối tốt dọc theo mặt trận Pareto. Do đó, mục tiêu của các phư ơng pháp tối ư u hóa đa mục tiêu là tìm ra một tập hợp các giải pháp đánh đổi tốt mà người ra quyết định muốn chọn một giải pháp.

Để giải bài toán đa mục tiêu, V. Pareto đưa ra định nghĩa chung nhất về tối ư u trong tối ư u đa mục tiêu vào năm 1896. Năm 1984, Schaffer (Schaffer, 1985) lần đầu tiên đề xuất định nghĩa thực tế. thực hiện các thuật toán tiến hóa để giải quyết các vấn đề đa mục tiêu, mà ngày nay nó đư ợc gọi là thuật toán tiến hóa đa mục tiêu (MOEA). Các kỹ thuật tính toán tiến hóa phù hợp với việc tối ư u hóa đa mục tiêu vì thực tế là Thuật toán tiến hóa (EA) xử lý một tập hợp các giải pháp giúp tạo ra mặt trận tối ư u Pareto đư ợc phân phối tốt nhanh hơn và hiệu quả hơn so với các kỹ thuật cổ điển. Kể từ năm 1984, nhiều nhà nghiên cứu đã đề xuất các thuật toán tiến hóa đa mục tiêu (MOEA) của riêng họ. Các phư ơng pháp tiến hóa đa mục tiêu tiêu biểu, chẳng hạn như NPGA (Horn và cộng sự, 1994), NPGA2 (Erickson và Mayer, 2001), NSGA (Srinivas và Deb, 1994), NSGA-II (Deb và cộng sự, 2000), SPEA (Zitzler và Thiele, 1999), SPEA2 (Knowles và Corne, 2000), MOPSO (Coello Coello và cộng sự, 2004), MODE (Xue và Sanderson, 2003), MOSADE (Huang và cộng sự, 2009), VEDA (Larran aga và Lozano, 2001), MOHBOA (Pelikan và cộng sự, 2005), RM-MEDA (Qingfu, 2008) và MOEA-D (Zhang và Li, 2007), đư ợc sử dụng để tối ư u hóa đồng thời một số mục tiêu và một số kết quả hiệu quả đư ợc rút ra.

Trong bài báo này, chúng tôi đề xuất một thuật toán tối ư u hóa dựa trên dạyhọc (TLBO) dựa trên sắp xếp không thống trị và sắp xếp theo khoảng cách đông đúc cho MOP. Trong thuật toán của mình, chúng tôi áp dụng khái niệm sắp xếp không thống trị đư ợc sử dụng trong NSGA-II, trong đó toàn bộ dân số đư ợc sắp xếp thành các cấp độ không thống trị khác nhau.

Điều này cung cấp phư ơng tiện để lựa chọn các cá thể ở phía trư ớc tốt hơn, do đó tạo ra áp lực lựa chọn cần thiết để đẩy quần thể về phía PF. Để duy trì sự đa dạng của các giải pháp tốt nhất hiện tại trong kho lư u trữ bên ngoài, cơ chế tính toán khoảng cách động đúc đư ợc sử dụng trong NSGA-II đã đư ợc áp dụng.

Trường Khoa học và Kỹ thuật Máy tính, Đại học Công nghệ Tây An, Xi0 an 710048, Trung Quốc b Trường Vật lý và Thông tin Điện tử, Đại học Sư phạm Hoài Bắc, Hoài Bắc 235000, Trung Quốc

Pồng tác giả. Điện thoại: þ86 29 8231 2087. Địa chỉ e-mail: wanglei@hotmail.com (L. Wang).

F.Zou et al. / Ứng dụng kỹ thuật của trí tuệ nhân tạo 26 (2013) 1291-1300

Giáo viên của ngư ởi học đư ợc chọn trong số các giải pháp không thống trị hiện tại có giá trị khoảng cách đông đúc cao nhất và trọng tâm của các giải pháp không thống trị từ kho lư u trữ hiện tại đư ợc chọn làm Giá trị trung bình của việc học. Hiệu suất của thuật toán đề xuất đư ợc khảo sát trên tập một số bài toán chuẩn không ràng buộc và có ràng buộc, kết quả cho thấy thuật toán đề xuất là một phư ơng pháp thách thức đối với các thuật toán đa mục tiêu.

Phần còn lại của bài viết này được tổ chức như sau. Mô tả thuật toán tối ư u hóa dựa trên dạy-học được giới thiệu trong Phần 2 và 3. mô tả thuật toán đề xuất. So sánh và phân tích kết quả thực nghiệm của một số bài toán kiểm tra không ràng buộc được trình bày trong Phần 4. Một số ví dụ về tối ư u hóa có ràng buộc được trình bày trong Phần 5 và một số kết luận được đư a ra trong Phần 6.

2. Tối ư u hóa dựa trên dạy-học

Rao et al. (2011, 2012) lần đầu tiên đề xuất phư ơng pháp tối ư u hóa dựa trên học tập (TLBO) lấy cảm hứng từ triết lý dạy và học. TLBO đã nổi lên như một trong những kỹ thuật đơn giản và hiệu quả để giải các bài toán chuẩn đơn mục tiêu và các bài toán ứng dụng thực tế trong đó nó đã đư ợc chứng minh bằng thực nghiệm là hoạt động tốt trên nhiều bài toán tối ư u hóa (Rao et al., 2011a, 2011b , 2012; Rao, 2012; Rao và Patel, 2011; Rao và Kalyankar, 2012; Togan, 2012). Đây chính xác là những đặc điểm của TLBO khiến nó trở nên hấp dẫn khi mở rộng nó để giải MOP (Rao và Patel, 2012a, 2012b; Niknam và Golestaneh, 2012; Niknam và cộng sự, 2012).

Phư ơng pháp TLBO dựa trên tác động của sự ảnh hư ởng của giáo viên đến kết quả đầu ra của ngư ời học trong lớp đư ợc xem xét dư ởi dạng kết quả hoặc điểm số. Giáo viên thư ờng đư ợc coi là một ngư ởi có học thức cao, ngư ời chia sẻ kiến thức của mình với ngư ởi học. Phẩm chất của ngư ời thầy ảnh hư ởng đến kết quả của ngư ởi học.

Rõ ràng là một giáo viên giỏi đào tạo người học sao cho họ có thể có kết quả tốt hơn về điểm số hoặc điểm số. Hơn nữa, người học cũ ng học hỏi từ sự tư ơng tác giữa họ, điều này cũ ng giúp ích cho kết quả của họ. Giống như các thuật toán lấy cảm hứng từ thiên nhiên khác, TLBO cũ ng là một phư ơng pháp dựa trên quần thể sử dụng quần thể các giải pháp để tiến tới giải pháp toàn cầu. Đối với TLBO, dân số đư ợc coi là một nhóm người học hoặc một lớp người học.
Trong các thuật toán tối ư u hóa, dân số bao gồm các biến thiết kế khác nhau.
Trong TLBO, các biến thiết kế khác nhau sẽ tư ơng tự với các môn học khác nhau dược cung cấp cho người học và kết quả của người học tư ơng tự như ''sự phù hợp'', như trong các kỹ thuật tối ư u hóa dựa trên dân số khác. Giáo viên dược coi là giải pháp tốt nhất thu được cho đến nay.

Quá trình hoạt động của TLBO được chia thành hai phần. Phần đầu tiên bao gồm ''Giai đoạn Giáo viên'' và phần thứ hai bao gồm ''Giai đoạn Người học''. ''Giai đoạn giáo viên'' có nghĩa là học từ giáo viên và ''Giai đoạn học viên'' có nghĩa là học thông qua sự tương tác giữa những người học.

2.1. Giai đoạn giảng dạy

Ngư ời thầy giỏi là ngư ời đư a ngư ời học đến trình độ kiến thức của mình. Như ng trong thực tế, điều này là không thể và giáo viên chỉ có thể nâng giá trị trung bình của lớp lên một mức nào đó tùy thuộc vào khả năng của lớp. Điều này tuân theo một quá trình ngẫu nhiên phụ thuộc vào nhiều yếu tố.

Gọi Mi là trung bình và Ti là giáo viên tại bất kỳ lần lặp i nào. Ti sẽ cố gắng di chuyển trung bình Mi về mức của chính nó, vì vậy bây giờ trung bình mới sẽ là Ti được chỉ định là Mnew. Giải pháp được cập nhật theo sự khác biệt giữa giải pháp hiện có và giải pháp mới

```
có nghĩa là được đưa ra bởi
```

```
Difference_Meani 1/4 ri MnewTFMi ð Þ
```

ð1Þ

trong đó TF là hệ số giảng dạy quyết định giá trị trung bình được thay đổi và ri là một số ngẫu nhiên trong khoảng [0, 1]. Giá trị của TF có thể là 1 hoặc 2, đây lại là một bước khám phá và được quyết định ngẫu nhiên với xác suất bằng nhau như

```
TF ½ round½1þrand 0ð Þ ,1
```

Sự khác biệt này sửa đổi giải pháp hiện có theo biểu thức sau

```
Xnew,i 1/4 Xi bDifference_Meani
```

ăЗЬ

Sửa đổi của người học được biểu thi bằng (Pn là số lượng người học),

```
TF¼vòng[lprand(0,1)] cho
p³¼1:Pn
Difference_Meani¼ri (Mnew TF Mi)
Xnew.p¾XobDifference Meani endfor
```

Chấp nhận Xnew nếu nó mang lại giá trị chức năng tốt hơn

2.2. giai đoạn học tập

Ngư ởi học nâng cao kiến thức của mình bằng hai cách khác nhau: một thông qua đầu vào từ giáo viên và một thông qua tư ơng tác giữa họ. Ngư ởi học tư ơng tác ngẫu nhiên với những ngư ởi học khác với sự trợ giúp của thảo luận nhóm, thuyết trình, giao tiếp trang trọng, v.v. Ngư ởi học học đư ợc điều gì đó mới nếu ngư ởi học khác có nhiều kiến thức hơn họ. Sửa đổi ngư ởi học đư ợc biểu thị bằng (Pn là số lư ợng ngư ởi học),

```
cho tôi ¼1:Pn

Chọn ngẫu nhiên một học viên Xj, sao cho iaj nếu
f(Xi)of(Xj)

Xnew,i¼Xold,iḥri (XiXj) khác

Xnew,i¼Xold,iḥri (XjXi) endif
endfor
```

Chấp nhận Xnew nếu nó mang lại giá trị chức năng tốt hơn

2.3. Sơ đồ thuật toán TLBO

Như đã giải thích ở trên, quy trình từng bước để triển khai TLBO có thể được tóm tắt như sau.

```
Bư ớc 1: Xác định bài toán tối ư u và khởi tạo các tham số tối ư u.
```

```
Bư ớc 2: Khởi tạo dân số.
```

Bư ớc 3: Pha giáo viên. Ngư ời học đang học từ giáo viên.

Bư ớc 4: Giai đoạn học viên. Ngư ời học nâng cao kiến thức của họ với sự giúp đỡ của sự tư ơng tác lẫn nhau của họ.

Bư ớc 5: Tiêu chí chấm dứt. Dừng nếu đạt đư ợc số thế hệ tối đa; nếu không thì lấp lai từ Bư ớc 3.

3. Mô tả thuật toán đề xuất

Trong nghiên cứu hiện tại, chúng tôi đã tập trung vào việc tối ư u hóa dựa trên dạy-học (TLBO) để giải quyết các MOP. Trong bài báo này, chúng tôi đã đề xuất một TLBO cải tiến đư ợc gọi là tối ư u hóa dựa trên dạy-học đa mục tiêu (MOTLBO). Trong MOTLBO của chúng tôi, chúng tôi sử dụng kho lư u trữ bên ngoài để lư u giữ các giải pháp tốt nhất thu đư ợc cho đến nay. Chúng tôi áp dụng khái niệm sắp xếp không thống trị đư ợc sử dụng trong NSGA-II

(Deb et al., 2000) để chọn những cá thể ở phía trư ớc tốt hơn nhằm thúc đẩy quần thể hư ớng tới PF. Đồng thời, để duy trì sự đa dạng của các giải pháp tốt nhất hiện tại trong kho lư u trữ bên ngoài, cơ chế tính toán khoảng cách đông đúc đư ợc sử dụng trong NSGA-II (Deb et al., 2000) đư ợc thông qua. Các phần sau mô tả các phư ơng pháp này.

3.1. Lưu trữ bên ngoài

Chúng tôi sử dụng một kho lư u trữ bên ngoài để giữ các giải pháp tốt nhất được tạo ra bởi thuật toán MOTLBO, nghĩa là, chúng tôi kết hợp khái niệm sắp xếp không thống trị và cơ chế tính toán khoảng cách đông đúc vào thuật toán cụ thể trong lựa chọn Giáo viên và trong phư ơng pháp xóa dân số bao gồm kho lư u trữ bên ngoài các giải pháp tốt nhất hiện tại.

Khi bắt đầu quá trình MOTLBO, các giải pháp NP (số lượng cá thể của dân số ban đầu) được sắp xếp trên cơ sở xếp hạng không thống trị và xếp hạng khoảng cách đông đúc và được thêm vào kho lư u trữ bên ngoài. Khi quá trình phát triển tiến triển, MOTLBO áp dụng TLBO để tạo ra các giải pháp NP mới. Sau đó, nó kết hợp hai quần thể (kho lư u trữ hiện tại và bên ngoài). Lư u ý rằng tổng kích thước của tập hợp sau khi kết hợp trở thành 2NP. Sau đó, các giải pháp NP được chọn trên cơ sở xếp hạng không thống trị và xếp hạng khoảng cách đông đúc cho thế hệ tiếp theo từ các giải pháp 2NP. Những giải pháp nằm trong khu vực đông đúc nhất có nhiều khả năng được chọn nhất để phương pháp này thúc đẩy sự đa dạng giữa các giải pháp được lư u trữ trong kho lư u trữ.

3.2. Toán tử lưa chon

Trong tối ư u hóa một mục tiêu, thật dễ dàng để quyết định cái nào tốt hơn giữa hai cá nhân. Như ng trong MOP, quyết định không đơn giản như vậy. Chúng ta có thể sử dụng khái niệm thống trị mà ứng cử viên thay thế cha mẹ chỉ khi ứng cử viên trư ớc thống trị ứng cử viên sau.

Việc lựa chọn giáo viên của ngư ởi học là một bư ớc quan trọng trong thuật toán MOTLBO. Nó ảnh hư ởng đến cả khả năng hội tụ của thuật toán cũ ng như duy trì sự trải rộng tốt của các giải pháp không bị chi phối. Trong MOTLBO, một kho lư u trữ bên ngoài có giới hạn lư u trữ các giải pháp không thống trị đư ợc tìm thấy trong lần lặp lại trư ớc đó. Chúng tôi lư u ý rằng bất kỳ giải pháp không bị chi phối nào trong kho lư u trữ bên ngoài đều có thể đư ợc sử dụng làm giáo viên của ngư ời học. Như ng chúng tôi muốn đảm bảo rằng những ngư ởi học trong dân số di chuyển tới các vùng thư a thớt của không gian tìm kiếm. Vì vậy, giáo viên của học sinh đư ợc chọn trong số các giải pháp không bị chi phối có giá trị khoảng cách đông đúc cao nhất. Việc chọn các giáo viên khác nhau cho mỗi ngư ời học ở phần trên cùng đư ợc chỉ định của kho lư u trữ bên ngoài dựa trên khoảng cách đông đúc giảm dần cho phép ngư ời học trong dân số chính hư ớng tới các giải pháp không bị chi phối trong kho lư u trữ bên ngoài, ở khu vực ít đông đúc nhất trong không gian khách quan.

Đồng thời, chúng tôi chọn trọng tâm của các giải pháp không bị chi phối từ kho lư u trữ hiện tại làm Phư ơng tiện học hỏi.

Trong quá trình áp dụng giai đoạn giảng dạy và giai đoạn học tập điển hình của TLBO, do đó tái tạo logic tìm kiếm của nó, chúng tôi áp dụng thao tác sau. Ứng cử viên thay thế cha mẹ nếu ứng cử viên thống trị cha mẹ, ứng cử viên bị loại bỏ nếu cha mẹ thống trị ứng cử viên, ngư ợc lại, khi ứng cử viên và cha mẹ không thống trị với nhau, chúng tôi chọn ngẫu nhiên một ứng cử viên để thêm vào dân số.

3.3. sắp xếp không thống trị

Trong cách tiếp cận này (Deb et al., 2000), mỗi giải pháp phải được so sánh với mọi giải pháp khác trong dân số để tìm xem liệu nó có bị chi phối hay không để sắp xếp một quần thể theo mức độ không chi phối. Đối với mỗi giải pháp i của một bộ giải pháp, hai thực thể

được tính: ni, số nghiệm trội hơn nghiệm i, và Si, tập nghiệm mà nghiệm i chiếm ư u thế.

Khi kết thúc quy trình này, tất cả các giải pháp trong F1 phía trư ớc không thống trị đầu tiên có số lượng thống trị của chúng là ni¼0. Bây giờ, đối với mỗi giải pháp i với ni¾0, nó thăm từng thành viên j của tập Si và giảm số lượng thống trị của nó đi một. Trong khi làm như vậy, nếu đối với bất kỳ thành viên j nào, số lượng thống trị trở thành 0 thì nó được đưa vào một danh sách riêng P. Những thành viên này thuộc F2 mặt trận không bị thống trị thứ hai. Quy trình trên được tiếp tục với từng thành viên của P và F3 phía trư ớc thứ ba được xác định. Quá trình này tiếp tục cho đến khi tất cả các mặt trư ớc được xác định.

3.4. sắp xếp khoảng cách đông đúc

Khoảng cách đám đông (Deb et al., 2000) được sử dụng để ước tính mật độ của các giải pháp xung quanh một giải pháp cụ thể i trong dân số.
Phư ơng pháp ước tính mức độ đông đúc được sử dụng trong hai tinh huống.
Đầu tiên, khi vectơ đích và vectơ thử nghiệm không chiếm ư u thế lẫn nhau, chúng tôi đánh giá mức độ đông đúc của vectơ đích và vectơ thử nghiệm đối với các giải pháp không chiếm ư u thế trong kho lư u trữ bên ngoài. Cái ít đông đúc hơn được chọn làm vectơ mục tiêu mới của thế hệ tiếp theo. Thứ hai, khi kho lư u trữ bên ngoài vượt quá kích thước được chỉ định trước, các giải pháp nằm ở nơi đông đúc nhất sẽ được phát hiện và loại hỏ.

Tính toán khoảng cách đông đúc yêu cầu sắp xếp dân số theo từng giá trị hàm mục tiêu theo thứ tự độ lớn tăng dần. Sau đó, đối với mỗi hàm mục tiêu, các nghiệm biên (nghiệm có giá trị hàm nhỏ nhất và lớn nhất) đư ợc gán một giá trị khoảng cách vô hạn. Tất cả các giải pháp trung gian khác đư ợc gán một giá trị khoảng cách bằng với sự khác biệt chuẩn hóa tuyệt đối trong các giá trị chức năng của hai giải pháp liền kề. Tính toán này đư ợc tiếp tục với các hàm mục tiêu khác. Giá trị khoảng cách đông đúc tổng thể đư ợc tính bằng tổng các giá trị khoảng cách riêng lẻ tư ơng ứng với từng mục tiêu. Mỗi chức năng mục tiêu đư ợc chuẩn hóa trư ớc khi tính toán khoảng cách đông đúc.

3.5. Mã giả cho MOTLBO

Như đã phân tích trước đây, mã giả của MOTLBO được tổng hợp như sau.

3.6. Phân tích độ phức tạp tính toán

Hãy xem xét độ phức tạp của một lần lặp lại toàn bộ thuật toán. Chúng tôi định nghĩa độ phức tạp ở đây là tổng số phép so sánh giá trị hàm, M và NP tư ơng ứng đại diện cho số lư ợng hàm mục tiêu và quy mô dân số. Các hoạt động cơ bản và sự phức tạp trong trư ờng hợp xấu nhất của chúng như sau:

- Lựa chọn giải pháp NP trong số giải pháp 2NP (giải pháp Lư u trữ NP và giải pháp NP mới) cho thế hệ tiếp theo sử dụng sắp xếp không thống trị: O(M (2NP)2).
- Lựa chọn giải pháp NP trong số giải pháp 2NP (giải pháp Lư u trữ NP và giải pháp NP mới) cho thế hệ tiếp theo sử dụng sắp xếp theo khoảng cách đông đúc: O(M (2NP) log(2NP)).
- Quy trình kiểm tra trạng thái chiếm ư u thế của nghiệm mới với nghiệm đích trong giai đoạn dạy cho một lần lặp: O(M NP)
- Quy trình kiểm tra trạng thái chiếm ư u thế của nghiệm mới với nghiệm đích trong giai đoạn học cho một lần lặp: O(M NP)

Do đó, độ phức tạp tính toán tổng thể của MOTLBO nhỏ hơn hoặc bằng O(M (2NP)2), điều này rất phù hợp với độ phức tạp tính toán tổng thể của NSGA-II (Deb et al., 2000).

4. Thí nghiệm mô phỏng

1294

4.1. Các biện pháp hiệu suất

Để kiểm tra hiệu suất của MOTLBO, một số vấn đề tối ư u hóa đư ợc sử dụng trong các thử nghiệm. Các thư ớc đo hiệu suất tiêu chuẩn của các thuật toán tiến hóa đa mục tiêu đã đư ợc sử dụng để đánh giá hiệu suất của thuật toán đư ợc đề xuất. Họ đại diện gửi cả so sánh định lư ơng và định tính với MOEAs.

Đối với các số liệu này, chúng ta cần biết mặt trận Pareto thực sự của một vấn đề. Trong các thí nghiệm của chúng tôi, chúng tôi sử dụng 1000 giải pháp tối ư u Pareto cách đều nhau làm xấp xỉ mặt trư ớc Pareto thực. Các biện pháp thực hiện đư ợc mô tả ngắn gọn như sau.

4.1.1. Khoảng cách thế hệ (GD)

Số liệu được gọi là khoảng cách thế hệ (GD) được đề xuất bởi Van Veldhuizen và Lamont (1998) cho thấy mức độ gần gũ i của các giải pháp tối ư u Pareto thu được với các giải pháp tối ư u Pareto thực sư. Mô tả toán học của GD được mô tả như sau.

Đặt Q là tập nghiệm tối ư u Pareto thu đư ợc bằng thuật toán tiến hóa đa mục tiêu, độ gần của tập nghiệm tối ư u Pareto Q thu đư ợc với tập nghiệm tối ư u Pareto thực (tức là mặt trư ớc Pareto) PF đư ợc đánh giá bởi GD đư ợc xác đinh bởi biểu thức. (4):

GD
$$\frac{1}{4} = \frac{p900_{21, w, 1}}{900} = \frac{d2}{2}$$

trong đó 9Q9 là số của tập giải pháp tối ư u Pareto Q, di là khoảng cách Euclide giữa mỗi giải pháp và phần tử gần nhất của tập giải pháp tối ư u Pareto thực (tức là mặt trư ớc Pareto) PF. di đư ợc định nghĩa như thể hiện trong biểu thức. (5):

trong đó M là số mục tiêu, 9PF9 là số tập nghiệm vectơ tham chiếu, f j ở kÞ là giá trị hàm mục tiêu thứ j của phần tử thứ k trong tập nghiệm tối ư u Pareto thực (tức là mặt trư ớc Pareto) PF, fj(i) là giá trị hàm mục tiêu thứ j của phần tử thứ i trong tập nghiệm tối ư u Pareto Q.

Khi kết quả bằng 0, nó chỉ ra rằng tập giải pháp tối ư u Pareto Q thu được bằng thuật toán giống với tập giải pháp tối ư u Pareto thực (tức là mặt trước Pareto) PF, bất kỳ giá trị nào khác chỉ ra tập giải pháp tối ư u Pareto Q thu được bằng thuật toán sai lệch so với tập giải pháp tối ư u Pareto thực sự (tức là PF phía trước Pareto).

4.1.2. Chỉ số khoảng cách (SP)

Số liệu khoảng cách (SP) do Schott (1995) đề xuất nhằm mục đích đánh giá độ lan truyền (phân phối) của tập nghiệm tối ư u Pareto Q thu đư ợc bằng thuật toán. Số liệu này đư ợc đo bằng cách đánh giá phư ơng sai của khoảng cách gần nhất giữa các giải pháp lân cận thu đư ợc bằng thuật toán và nó đư ợc xác định bởi biểu thức. (6):

Trong đó n là số nghiệm trong tập nghiệm tối ư u Pareto Q thu đư ợc từ thuật toán, di là khoảng cách giữa mỗi nghiệm đến phần tử gần nhất của tập nghiệm <u>t</u>ối ư u Pareto thu đư ợc từ thuật toán, d là giá trị trung bình cộng của mọi di . di và d đư ợc xác định bởi các phư ơng trình. (7) và (8), tư ơng ứng.

0 di 1/4 minj
$$\underset{m}{\text{MM}} \text{M}_{4} \text{ 1}^{\text{tot}}$$
 f f j i,j 1/4 1,2,...,n iaj ^{1} 87b

$$\frac{1}{d} \frac{1}{n1} x_{n1} di$$

trong đó n là số nghiệm trong tập nghiệm tối ư u Pareto Q thu tư dư ợc từ thuật toán, M là số mục tiêu, f là giá trị hàm mục tiêu thứ m của phần tử thứ i $\frac{1}{4}$ rong tập nghiệm tối ư u Pareto Q, f j là giá trị hàm mục tiêu thứ m của phần

tử thứ j của tập nghiệm tối ư u Pareto Q.

Giá trị thấp hơn của SP biểu thị mức độ trải đều hơn của tập giải pháp tối ư u Pareto Q thu đư ợc bằng thuật toán và giá trị bằng 0 cho thấy tập giải pháp tối ư u Pareto Q thu đư ợc bằng thuật toán đư ợc trải đều.

4.2. vấn đề kiểm tra

Hiệu suất của thuật toán đề xuất được kiểm tra trên một bộ 6 bài toán điểm chuẩn không giới hạn thường được sử dụng để xác định ngày hiệu suất của các MOEA khác nhau. Ở đây GD, SP và Time (thời gian tính toán của thuật toán) đã được sử dụng để đánh giá hiệu suất của thuật toán được đề xuất và 6 bài toán điểm chuẩn mà chúng tôi đã thực hiện là SCH, DEB, FON, ZDT1, ZDT3 và ZDT6. Tất cả những vấn đề này có hai chức năng khách quan.

Chúng tôi mô tả những vấn đề này trong Bảng 1. cũ ng cho thấy số lượng biến, giới hạn của chúng, giải pháp tối ư u Pareto và bản chất của mặt trận tối ư u Pareto cho mỗi vấn đề.

4.3. So sánh kết quả

Để minh họa hiệu quả của phư ơng pháp của chúng tôi, nó đư ợc so sánh với NSGA-II, MOPSO-CD và RM-MEDA. Mã của các thuật toán này đư ợc nhóm tác giả của bài báo lập trình theo các thuật toán đã giới thiệu trong tài liệu tham khảo. Tất cả các thuật toán đư ợc biên dịch trong MATLAB 7.9 và đư ợc thực thi trên PC Intel Pentium 4(R) 3.00 GHz với RAM 512 MB,.

Trong bài báo này, NP của tất cả các thuật toán được đặt thành 100 tương ứng. Số lượng đánh giá chức năng tối đa được đặt thành 10.000 cho SCH, DEB, FON, ZDT1, ZDT3 và 50.000 cho ZDT6. NSGA-II đã được chạy bằng cách sử dụng xác suất chéo là 0,9, lựa chọn giải đấu, tỷ lệ đột biến là 1/n (trong đó n là số biến quyết định) và chỉ số phân phối cho toán tử chéo và đột biến lần lượt là Zc½20 và Zm½20. Trong MOPSO-CD, c1½1.0, c2½0.5, r1 và r2 là các giá trị ngẫu nhiên trong khoảng từ 0 đến 1, trọng lượng quán tính w có thể là một giá trị không đổi. Trong RM-MEDA, số cụm của thuật toán PCA cục bộ được đặt là 5. Tất cả các thử nghiệm được chạy 20 lần cho mỗi vấn đề. Giá trị của hai chỉ số cho mỗi thuật toán được trình bày trong Bảng 2. Để hiển thị rõ ràng sự khác biệt của mặt trước Pareto tối ư u giữa phương pháp đã cho và phương pháp thực, mặt trước Pareto tối ư u tốt nhất của NSGA-II, MOPSO-CD, RM-MEDA và MOTLBO được thể hiện trong Bảng 3.

Đối với SCH có mặt trư ớc Pareto lồi, có thể thấy trong Bảng 3 ngoại trừ RM-MEDA, dựa trên thuộc tính đều đặn mà tập Pareto của bài toán tối ư u hóa đa mục tiêu liên tục là liên tục từng phần (m-1)- D như ng số chiều của SCH là một, tất cả các thuật toán khác đều có thể tìm thấy nghiệm gần mặt trận Pareto toàn cục. Xem xét tất cả các số liệu từ Bảng 2, hiệu suất trung bình của thuật toán của chúng tôi là tốt nhất đối với GD và Thời gian. MOPSO-CD là tốt nhất đối với SP như ng thời gian tính toán cần thiết cho thuật toán này cũ ng giống như vậy đối với thuật toán của chúng tôi.

Đối với DEB với mặt trư ớc Pareto bị ngắt kết nối, có thể thấy trong Bảng 3 rằng tất cả các thuật toán khác có thể tìm thấy giải pháp gần mặt trận Pareto toàn cầu. Có thể thấy từ Bảng 2 rằng hiệu suất trung bình của thuật toán của chúng tôi đứng thứ hai đối với SP (MOPSO-CD có thuật toán tốt nhất) và thuật toán của chúng tôi có hiệu suất trung bình kém nhất đối với GD (MOPSO-CD có

Bảng kích thư ớc đầy đủ

Vấn đề	Chức năng (tối thiểu hóa)	Ð.	giới hạn biến	giải pháp tối ư u	Nhân vật của PF
SCH	f 18xb ¹ / ₄ x2 2 f 28xb ¹ / ₄ 8 b	1	xiA[103 ,103]	xA[0,2]	lồi
DEB	x2 f lðxÞ ¼ x1 f 2ðxÞ ¼ ð Þ¼ 1þ10x2 1 x1=1þ10x2 x1=1þ10x2 sin 8ð Þ px1	2	xiA[0,1]	x1 A½0,1 xi ¼ 0ŏia1Þ	1òi
FON	f lðxÞ ⅓ 1 điểm X3 xil= 3 p ½	3	xiA[4,4]	x1 % x2 % x3 Một 1= 3p ,1=ip	không lồi
ZÐT1	f $2\delta x \triangleright {}^{1}\!\!/_{4}$ 1 $di \stackrel{\circ}{e}m \ X_{3} \ xi \ \flat 1=$ 3 p $!2$ f $1\delta x \triangleright {}^{1}\!\!/_{4}$ $x1$ f $2\delta x \triangleright {}^{1}\!\!/_{4}$ $g\delta x \triangleright 1$ f $1\delta x \triangleright = g\delta x \triangleright$	30	xiA[0,1]	x1 A½0,1 xi ¼ 0ðialÞ	1ồi
ZDT3	qg xÞ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{1}$ 9 $\frac{x_0}{x_1}$ xi= $\frac{1}{6}$ n1Þ f $\frac{1}{6}$ xÞ $\frac{1}{4}$ x1 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{6}$ xÞ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{6}$ xÞ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{6}$ xÞ	30	xiA[0,1]	×1 A½0,1 ×i ¼ 0ŏia1Þ	lồi
ZÐT6	qg xÞ $\frac{1}{4}$ 1 $\frac{1}{9}$ $\frac{x_n}{x_n}$ xi=ðn1 $\frac{1}{2}$ f 1 $\frac{1}{4}$ 1exp 4x1 $\frac{1}{5}$ sin6 ð Þ 6px1 f 2ðxÞ $\frac{1}{4}$ gðxÞ 1 f 1 $\frac{1}{4}$ x = $\frac{1}{4}$ 3 $\frac{1}$	10	xiA[0,1]	x1 A½0,1 xi ¼ 0ðialÞ	không lồi
	gðxÞ ¾ 1Þ9 Xn #0:25 xi=n1 "				

Bảng kích thư ớc đầy đủ

Vui vė	Hệ mét	NSGA-II	MOPSO-CD	RM-MEDA	MOTLBO
SCH	GD	0.00037870.000014	0.00038970.000024	-	0.00035870.000014
	SP	0.03015570.004266	0.02776670.004302	-	0.02780070.003712
	Thời gian	9.11511370.2766890	4.05968970.125918	-	3.04736870.030585
DEB	GD	0.00211070.003857	0.00038470.000032	0.00040170.000115	0.00039970.000021
	SP	0.00729770.000441	0.00569170.000596	0.00939270.002597	0.01010470.00249
	Thời gian	9.54495170.322534	5.13363670.191751	17.88232270.071690	3.49887270.006000
FON	GD	0.00285470.000617	0.00282070.000160	0.00292170.000288	0.002691 70.000100
	SP	0.00740170.000435	0.00554570.000873	0.00937970.000882	0.00559870.000692
	Thời gian	10.52494070.845527	4.37467670.138059	20.71495770.331591	3.18597370.095462
ZĐT1	GD	0.16833070.013318	0.00027470.000034	0.00286770.000180	0.00062570.000106
	SP	0.01116670.002099	0.00633470.000340	0.01101170.001581	0.00625270.000868
	Thời gian	11.17546770.669782	4.88360170.372220	20.66172670.217293	3.09122970.099618
ZĐT3	GD	0.16587970.010088	0.00172470.000353	0.00217370.000280	0.00096270.000482
	SP	0.01179370.001047	0.00742670.001191	0.01189070.001691	0.01394670.004921
	Thời gian	10.98864770.727347	4.45978770.321976	20.42615870.684494	3.19763170.160441
ZĐT6	GD	0.18305670.035606	0.06354470.013625	0.01959870.003118	0.00677870.012506
	SP	0.08843770. 099184	0.17853570. 103466	0.00892770.002258	0.01446270.066016
	Thời gian	59.83156573.393011	17.61563472.455597	99.51138479.800831	16.78667870.387123

Các giá trị in đậm trong Bảng 2 thể hiện kết quả tốt nhất trong số các thuật toán xét về giá trị trung bình và độ lệch trung bình.

tốt nhất), như ng nó có hiệu suất trung bình tốt nhất đối với Thời gian.

Đối với FON có mặt trư ớc Pareto không lồi, có thể thấy trong Bảng 3 rằng tất cả các thuật toán khác đều có thể tìm thấy giải pháp gần mặt trận Pareto toàn cầu. Thuật toán của chúng tôi có hiệu suất trung bình tốt nhất đối với GD và Thời gian, như ng hiệu suất trung bình của thuật toán của chúng tôi đứng thứ hai đối với SP (MOPSO-CD có thuật toán tốt nhất).

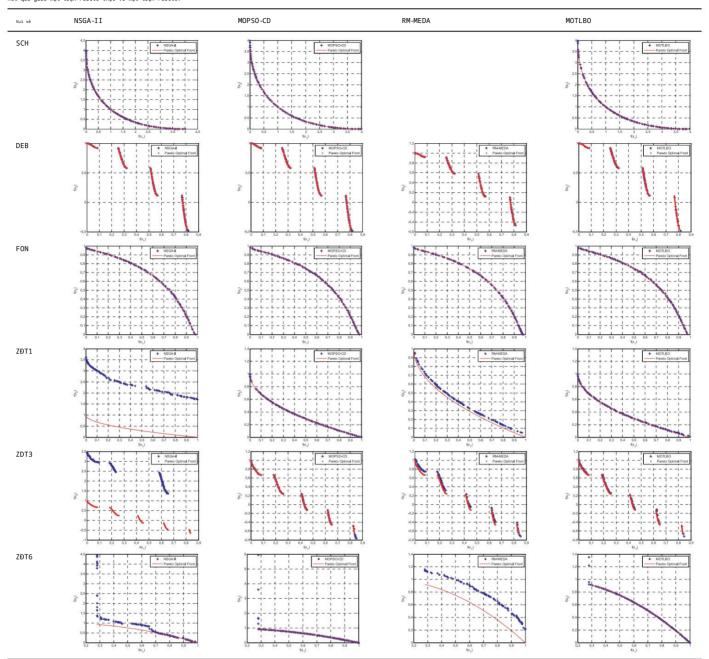
Đối với ZDT1 có mặt trư ớc Pareto lồi, có thể thấy trong Bảng 3 rằng cả NSGA-II và RM-MEDA vẫn không tìm thấy mặt trư ớc Pareto thực sự hoặc giá trị gần đúng của nó trong vòng 10.000 lần đánh giá.
MOPSO-CD có hiệu suất nhịp đối với GD và

thuật toán của chúng tôi có hiệu suất trung bình tốt nhất đối với SP và Thời gian.

Đối với ZDT3 có mặt trước Pareto bị ngắt kết nối, có thể thấy trong Bảng 3 rằng cả NSGA-II và RM-MEDA vẫn không thể tìm thấy mặt trước Pareto thực sự hoặc giá trị gần đúng của nó trong vòng 10.000 lần đánh giá. Thuật toán của chúng tôi có hiệu suất trung bình tốt nhất đối với GD và Thời gian, như ng nó có hiệu suất trung bình kém nhất đối với SP (MOPSO-CD có hiệu suất tốt nhất).

Đối với ZDT6 có front Pareto không lồi, RM-MEDA vẫn không tìm đư ợc front Pareto thực sự hoặc giá trị gần đúng của nó trong vòng 50.000 lần đánh giá. Thuật toán của chúng tôi có hiệu suất trung bình tốt nhất đối với GD và Thời gian như ng hiệu suất trung bình của

Bảng 3 Kết quả giữa mặt trận Pareto thực và mặt trận Pareto.

thuật toán của chúng tôi đứng thứ ba so với SP (RM-MEDA có thuật toán tốt nhất). Ngoài ra, có thể thấy trong Bảng 3 rằng NSGA-II có nhiều giải pháp nằm xa mặt trận Pareto thực nhất và thuật toán của chúng tôi có ít qiải pháp nhất.

5. Các ví dụ về tối ư u hóa có ràng buộc

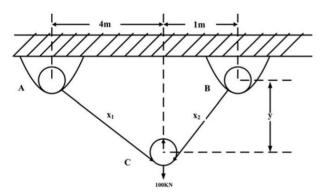
Để kiểm tra sâu hiệu suất của thuật toán đã cho, hai bài toán tối ư u hóa có ràng buộc điển hình được sử dụng trong các thử nghiệm. Tất cả các tham số khác tương tự như bài toán tối ư u không ràng buộc. Số lần lặp lại là 100 cho bốn phương pháp.

5.1. Thiết kế giàn hai thanh

Vấn đề này ban đầu đư ợc nghiên cứu bằng phư ơng pháp ràng buộc điện tử (Pallli et al., 1999). Giàn trong hình. 1 và 2 phải mang một tải trọng nhất định mà không bị hỏng đàn hồi. Do đó, ngoài mục tiêu thiết kế giàn sao cho khối lư ợng tối thiểu (tư ơng đư ơng với thiết kế sao cho chi phí chế tạo tối thiểu), còn có các mục tiêu bổ sung là giảm thiểu ứng suất ở mỗi trong số hai cấu kiện AC và BC. Chúng tôi xây dựng hai cấu kiện sau: bài toán tối ư u khách quan cho ba biến x1 (độ dài AC tính bằng m), x2 (độ dài BC tính bằng m) và x3 (khoảng cách dọc giữa B và C tính bằng m).

- · Initialize the values of NP, FES(number of function evaluations)=0, MaxFES(maximum FES)
- Input lower and upper bounds on decision variables xmin[n] and xmax[n].
- · Generate NP random solutions using uniform distribution.
- Evaluate function values at these NP solutions.
- · Adopt nondominated and crowding distance sorting to these NP solutions and store them in current archive.
- While (FES<maxFES) // MODEA main loop starts here.
  - · Select the centroid of the nondominated solutions from current archive as the Mean
  - for i=1:Np //Teaching phase
    - · Select randomly the nondominated best from current archive as Teacher
    - Generate a trial individual Ui:Ui=Xi+rand*(Teacher-(1+rand*Mean))
    - · Evaluate function value; FES++;
    - · Nondomination checking of trial individual Ui with target individual Xi.
    - If (Ui dominates Xi) Replace Xi by Ui
    - elseif(Ui and Xi non-dominates each other) Select randomly a individual and replace Xi; endif
  - · endfor
  - for i=1:Np //Learning phase
    - · Select randomly a individual individual Vi different from target individual Xi
    - If (Ui dominates Xi) Ui=Xi+(Xi-Vi); Elseif Ui=Xi+(Vi-Xi); Endif
    - · Evaluate function value; FES++;
    - Nondomination checking of trial individual Ui with target individual Xi.
    - If (Ui dominates Xi) Replace Xi by Ui;
    - · elseif (Ui and Xi non-dominates each other) Select randomly a individual and replace Xi;
    - endif
  - · endfor
  - Select NP fittest solutions using nondominated and crowding distance sorting from these 2NP solutions in current population and archive and store them in current archive.
- · endwhile // MODEA main loop ends here.

Hình 1. Mã giả của MOTLBO

Hình 2. Thiết kế giàn hai thanh.

Mô tả toán học bài toán thiết kế giàn hai thanh có thể được biểu thị bằng phương trình. (9):

trong dó : sAC
$$\frac{20}{3q} = \frac{16bx2}{x1x3}$$
 , sBC $\frac{80}{3q} = \frac{1bx2}{x2x3}$

Nghiên cứu ban đầu chỉ báo cáo năm giải pháp với mức chênh lệch sau: (0,004445~m3~,~89,983~kPa) và (0,00483 33)

83,268 kPa). Hình 3 cho thấy mặt trước được tối ư u hóa thu được bằng các phương pháp NSGAII, MOPSO-CD, RM-MEDA và MOTLBO sau 100 lần lặp lại.

Có thể thấy từ Bảng 4 rằng bốn phư ơng pháp có rất nhiều lựa chọn thay thế. Nếu muốn có thể tích tối thiểu, MOPSO-CD cho giá trị thấp tới 0,004214 m3 và MOTLBO cho giá trị thấp tới 0,004174,m3 Nếu việc giảm thiểu ứng suất là quan trọng, MOTLBO sẽ tìm ra giải pháp có ứng suất thấp tới 8431,376521 kPa

MOTLBO có hiệu suất tốt trong miền ứng suất thay đổi và MOPSO-CD có hiệu suất tốt trong miền thay đổi về thể tích.

Các giải pháp MOTLBO rất cạnh tranh với các giải pháp MOPSO-CD về cả mức độ gần với mặt trận tối ư u thực sự và mức độ lan truyền của chúng, và hai phư ơng pháp này đều tốt hơn NSGAII và RM-MEDA.

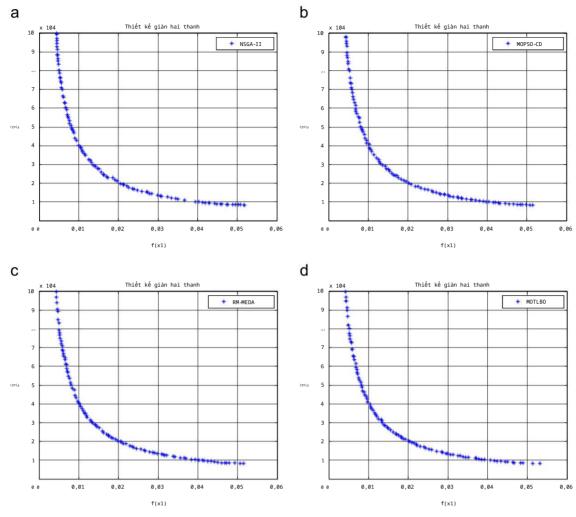
5.2. thiết kế dầm chữ I

Mục tiêu của bài toán là tìm kích thư ớc của dầm đư ợc trình bày trong Hình 4 thỏa mãn kích thư ớc của các ràng buộc hình học và cư ờng độ, đồng thời giảm thiểu hai mục tiêu: diện tích mặt cắt ngang của dầm và độ võng tĩnh của dầm. dầm dư ới lực P (Yang et al., 2002).

Mô tả toán học của vấn đề thiết kế dầm chữ I có thể đư ợc biểu thị bằng biểu thức. (10):

đề của tôi : g xở
$$\Rightarrow \frac{Chủ}{Zz}$$
  $\Rightarrow \frac{Mz}{Zz}$ sar0

10rx1r80,10rx2r50,1rx3r3,0:9rx4r5

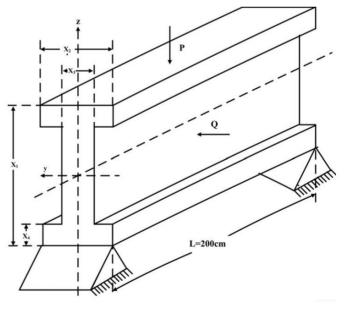

Hình 3. Bài toán thiết kế giàn hai thanh. (a) NSGAII, (b) MOPSO-CD, (c) RM-MEDA và (d) MOTLBO. (a) NSGAII, (b) MOPSO-CD, (c) RM-MEDA và (d) MOTLBO.

Bảng kích thư ớc đầy đủ

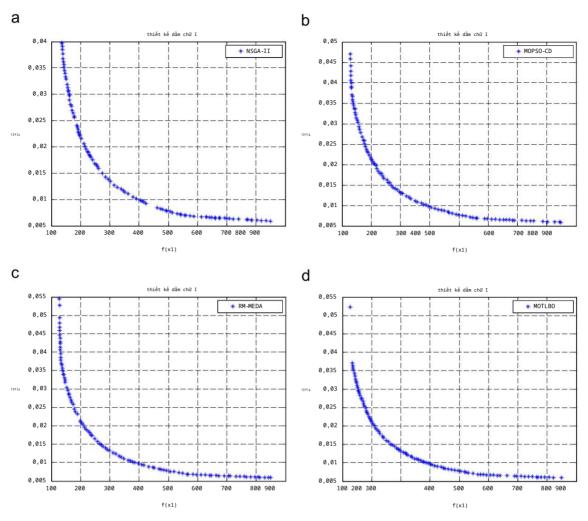
thuật toán	tối thiểu (f1)	tối đa (f2)	tối đa (f1)	tối thiểu (f2)
NSGA-II 0,00	4254 MOPSO-CD	99825.169387	0,052143	8448.256317
0,004214 RM-	MEDA	99911.764943	0,051937	8432.740427
	0,004295	98148.392335	0,052462	8451.563276
MOTLBO	0,004384	96976.046902	0,051733	8431.376521

Các giải pháp tối ư u Pareto thu được bằng các phương pháp NSGAII, MOPSO CD, RM-MEDA và MOTLBO được hiển thị trong Hình 5 sau 100 lần lặp lại. Các kết quả từ Bảng 5 chỉ ra rằng mức tối thiểu

Hình 4. Thiết kế dầm chữ I.

diện tích mặt cắt ngang của MOTLBO là nhỏ nhất trong số bốn phương pháp và độ lệch tối thiểu của bốn thuật toán là bằng nhau. Dựa trên những điểm này, chúng ta có thể nói rằng MOTLBO là

Hình 5. Vấn đề thiết kế dầm chữ I. (a) NSGAII, (b) MOPSO-CD, (c) RM-MEDA và (d) MOTLBO.

Bảng kích thư ớc đầy đủ

tối thiểu (f1)	tối đa (f2)	tối đa (f1)	tối thiểu (f2)
135.555108	0,039744	850.000000	0.005903
128.170895	0,049401	850.000000	0.005903
127.390955	0,054075	850.000000	0.005903
126.705114	0,052304	850.000000	0.005903
	135.555108 128.170895 127.390955	135.555108 0,039744 128.170895 0,049401 127.390955 0,054075	135.555108 0,039744 850.000000 128.170895 0,049401 850.000000 127.390955 0,054075 850.000000

rất cạnh tranh với ba thuật toán khác về diện tích mặt cắt ngang của dầm.

6. Kết luận

Trong bài báo này, chúng tôi đề xuất một thuật toán tối ư u hóa dựa trên dạy-học cho các bài toán tối ư u đa mục tiêu. MOTLBO của chúng tôi áp dụng khái niệm sắp xếp không thống trị và cơ chế tính toán khoảng cách đông đúc. Mặt trận Pareto của các giải pháp được hư ởng dẫn bởi giáo viên là ngư ời học tốt nhất và là ngư ời học trung bình đạt được cho đến nay. Hiệu quả và hiệu quả của MOTLBO được đề xuất được đánh giá bằng cách sử dụng 6 bài toán kiểm định điểm chuẩn không ràng buộc với các hàm mục tiêu lồi và không lồi và 2 bài toán đa mục tiêu thực có ràng buộc. Các kết quả thực nghiệm cho thấy rằng các

Thời gian chạy trung bình của MOTLBO là ít nhất đối với tất cả 6 bài kiểm tra điểm chuẩn không giới hạn, Khoảng cách thế hệ trung bình (GD) của MOTLBO là ít nhất đối với SCH, FON, ZDT3 và ZDT6 và chỉ số Khoảng cách trung bình (SP) của MOTLBO là ít nhất cho ZDT1. Cần lư u ý rằng việc phân phối bộ giải pháp tối ư u Pareto thu đư ợc bởi MOTLBO cần phải đư ợc cải thiện.

Tóm lại, thuật toán MOTLBO được đề xuất là một phương pháp đầy thách thức cho các bài toán tối ư u đa mục tiêu.

Trong thời gian sắp tới, chúng tôi cũ ng có kế hoạch cải thiện việc phân bổ tập nghiệm tối ư u Pareto thu được từ thuật toán MOTLBO và áp dụng nó để giải các bài toán tối ư u đa mục tiêu động.

Nhìn nhận

Nghiên cứu này đư ợc hỗ trợ một phần bởi Quỹ khoa học tự nhiên quốc gia Trung Quốc (61272283, 61073091, 61100173), Quỹ khoa học xã hội của tỉnh Hà Bắc (HB11JY006), Quỹ kế hoạch nghiên cứu khoa học tại các viện giáo dục đại học của Hà Bắc (SZ2011334).

Ngư ời giới thiệu

Coello Coello, CA, Pulido, GT, Lechuga, MS, 2004. Xử lý nhiều mục tiêu với tối ứ u hóa bầy đàn hạt. IEEE Trans. tiến hóa. Tính toán. 8(3), 256-279.

- Deb, K., Pratab, A., Agrawal, S., Meyarivan., T., 2000. Thuật toán di truyền đa mục tiêu nhanh và ư u tú: NSGA-II. IEEE Trans. tiến hóa. Điện toán. 6(2), 182-197.
- Deb, K., 2001. Tối ư u hóa đa mục tiêu sử dụng thuật toán tiến hóa. John Công ty TNHH Wiley & Sons, Anh.
- David A. Van Veldhuizen, Gary B.Lamont. Tính toán tiến hóa và hội tụ về phía trước pareto. Trong:

  John, R. Koza (biên tập) Late Breaking Papers at the Genetic Programming 1998 Conference,

  Stanford University, California, 1998, July 1998, pp. 221–228.
- Huang, VL, Zhao, SZ, Mallipeddi, R., Suganthan, PN Tối ư u hóa đa mục tiêu sử dụng thuật toán tiến hóa vị phân tự thích ứng. Trong Kỳ yếu của Đại hội Điện toán Tiến hóa 2009 (CEC'2009), toa 104/2009.
- J. Horn, N. Nafpliotis và DE Goldberg Một thuật toán di truyền pareto thích hợp để tối ư u hóa đa mục tiêu. Kỷ yếu của Hội nghị IEEE đầu tiên về tính toán tiến hóa. 1: 82-87(1994).
- Knowles, J., Corne, D., 2000. Xấp xi mặt trận không thống trị bằng cách sử dụng chiến lược tiến hóa lưu trữ pareto. tiến hóa. Điện toán. 8(2), 149-172.
- Larran~aga, P., Lozano, JA (Eds.), 2001. Kluwer, Norwell, MA.
- Mark Erickson, Alex Mayer, Jeffrey Horn. Thuật toán di truyền Niched Pareto 2 được áp dụng cho việc thiết kế các hệ thống xử lý nước ngầm. Hội nghị quốc tế đầu tiên về Tối ư u hóa đa tiêu chí tiến hóa, Bài giảng Khoa học máy tính, Số 1993, 681-695(2001).
- Niknam, Taher, Golestaneh, Faranak, Sadeghi, Mokhtar Sha, 2012. y-Tối ư u hóa dựa trên học tập-day học đa mục tiêu để điều phối phát thải kinh tế năng động. Hệ thống IEEE J. 6(2), 341-352.
- Niknam, T., và cộng sự, 2012. Một cách tiếp cận tối ư u hóa đa mục tiêu mởi dựa trên TLBO cho vị trí của bộ điều chính điện áp tự động trong hệ thống phân phối. Tiếng Anh ứng dụng nghệ thuật. intel.
- Pallli, N., Azram, S., McCluskey, P., et al., 1999. Một phư ơng pháp ràng buộc bất bình đẳng điện từ nhiều tầng tư ơng tác cho việc ra quyết định đa mục tiêu. ASME J. Máy móc. Des. 120(4), 678-686.
- Pelikan, M., Sastry, K., Goldberg., D., 2005. HBOA đa mục tiêu, phân cụm và khả năng mở rộng. Phòng thí nohiêm thuật toán di truyền Illinois (IlliGAL). Công nghệ. Đại diện. 2005005.
- Rao, RV, Savsani, VJ, Vakharia, DP, 2011a. Tối ưu hóa dựa trên dạy-học: một phương pháp mới cho các vấn đề tối ưu hóa thiết kế cơ học có ràng buộc. Điện toán. Sự giúp đỡ. Des. 43(3), 303-315.
- Rao, RV, Savsani, VJ, Vakharia, DP, 2012. Tối ư u hóa dựa trên dạy-học: một phứ ơng pháp tối ư u hóa cho các bài toán quy mô lớn phi tuyến tính liên tục. thông tin liên lạc Khoa học. 183 (1), 1-15.
- Rao, R.Venkata, Patel, Vivek, 2012. Một thuật toán tối ư u hóa dựa trên dạy-học dựa trên sed để giải quyết các vấn đề tối ư u hóa có ràng buộc phức tạp. quốc tế J. Indus. Tiếno Anh Điện toán. 3. 535-560.

- Rao, R.Venkata, Patel, Vivek, 2011. Tối ư u hóa đa mục tiêu của các chu trình Brayton kết hợp và Brayton nghịch đảo bằng các thuật toán tối ư u hóa nâng cao. Tiếng Anh tối ư u hóa.
- Rao, RV, Savsania, VJ, Balic, J., 2011b. Thuật toán tối ư u hóa dạy-học cho các bài toán tối ư u tham số thực không giới ban và có giới ban. Tiếng Anh tối ư u hóa.
- Rao, RV, Kalyankar, VD, 2012. Tối ư u hóa tham số của các quy trình gia công hiện đại bằng thuật toán tối ư u hóa dựa trên dạy-học. Tiếng Anh ứng dụng nghệ thuật. Intel.
- Rao, RV, Patel, V., 2012a. Tối ư u hóa đa mục tiêu của bộ trao đổi nhiệt bằng thuật toán tối ư u hóa dựa trên day-học đã đư ợc sửa đổi. ứng dụng Toán học.
- Rao, RV, Patel, V., 2012b. Tối ư u hóa đa mục tiêu của bộ làm mát nhiệt điện hai giai đoạn sử dụng thuật toán tối ư u hóa dựa trên dạy-học đã sửa đổi. Tiếng Anh ứng dụng nghệ thuật. Intel.
- Srinivas, N., Deb, K., 1994. Tối ư u hóa đa mục tiêu bằng cách sử dụng không bị chi phối sắp xếp trong giải thuật di truyền. tiến hóa. Điện toán. 2(3), 221-248.
- Schaffer, JD, 1985. Tối ư u hóa đa mục tiêu với thuật toán di truyền đánh giá véc tơ. Kỷ yếu của Hội nghị quốc tế đầu tiên về thuật toán di truyền, 93-100.
- Satapathy, SC, và cộng sự, 2012. Tối ư u hóa tham số thực chiều cao với tối ư u hóa dựa trên dạy học. quốc tế J. Indus. Tiếng Anh Điện toán.
- Schott, JR Thiết kế chịu lỗi sử dụng tối ưu hóa thuật toán di truyền đơn và đa tiêu chí. Luận văn Thạc sĩ, Khoa Hàng không và Du hành vũ trụ, Viện Công nghệ Massachusetts, Cambridge, Massachusetts, tháng 5/1995.
- Togan, V., 2012. Thiết kế khung thép phẳng sử dụng phư ơng pháp dạy-học tối ư u hóa. Tiếng Anh cấu trúc. 34, 225–232.
- Xue, F., Sanderson, AC, Graves, RJ, 2003. Tiến hóa thực thể khác biệt đa mục tiêu dựa trên Pareto.
  Kỷ vếu của Đại hội Điện toán Tiến hóa 2003 (CEC'2003) 2. 862-869.
- Yang, BS, Yeun, YS, Ruy, WS, 2002. Quản lý các mô hình xấp xỉ trong tối ưu hóa đa mục tiêu. cấu trúc. Đa ngành. tối ưu. 24, 141-156.
- Zhang, Qingfu, Zhou, Aimin, Jin, Yaochu, 2008. RM-MEDA: ước lượng thuật toán phân phối đa mục tiêu dựa trên mô hình đều đặn. IEEE Trans. tiến hóa. Tính toán. 12(1), 182-197.
- Zhang, Q., Li, H., 2007. MOEA/D: thuật toán tiến hóa đa mục tiêu dựa trên sự phân tách. IEEE Trans.
- Zitzler, E., Thiele, L., 1999. Thuật toán tiến hóa đa mục tiêu: nghiên cứu trường hợp so sánh và phư dng pháp tiếp cận pareto sức mạnh. IEEE Trans. tiến hóa. Điện toán. 3(4), 257-271.